

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-13

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [1-20](#), i. k. 1022080ISAK00000461

Nauja redakcija nuo 2017-01-13:

Nr. [IV-44](#), 2017-01-12, paskelbta TAR 2017-01-12, i. k. 2017-00807

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBINIO KERNAVĖS KULTŪRINIO REZERVATO
DIREKCIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2002 m. gruodžio 11 d. Nr. 461
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 27 straipsnio 6 ir 8 dalimis, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, **t v i r t i n u** Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcijos nuostatus (pridedama).

KULTŪROS MINISTRĖ

ROMA DOVYDĖNIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2002 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 461
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2017 m. sausio 12 d. įsakymo Nr. ĮV- 44
redakcija)

**VALSTYBINIO KERNAVĖS KULTŪRINIO REZERVATO DIREKCIJOS
NUOSTATAI****I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato (toliau vadinama – Kultūrinis rezervatas) direkcija yra biudžetinė įstaiga, kuri organizuoja Kultūrinio rezervato veiklą, užtikrina jo apsaugą ir naudojimą pagal paskirtį.

2. Kultūrinio rezervato direkcija yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis nuostatus, antspaudą su savo pavadinimu, sąskaitas bankuose. Direkcijos buveinė: Kerniaus g. 4a, LT-19172 Kernavė, Širvintų rajonas.

3. Direkcijos savininkas – Lietuvos valstybė. Direkcijos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija), kuri:

3.1 tvirtina ir keičia Direkcijos nuostatus;

3.2. priima į pareigas ir iš jų atleidžia Direkcijos direktorių;

3.3 priima į pareigas ir iš jų atleidžia Direkcijos vyriausiąjį muziejinių rinkinių saugotoją;

3.4. priima sprendimą dėl Direkcijos buveinės pakeitimo;

3.5. priima sprendimą dėl Direkcijos reorganizavimo ar likvidavimo;

3.6. skiria ir atleidžia likvidatorių arba sudaro likvidacinę komisiją ir nutraukia jos įgaliojimus;

3.7. sprendžia kitus šiuose nuostatuose ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

4. Direkcijos veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencija ir kitomis tarptautinėmis sutartimis, Kultūrinio rezervato nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 1745 „Dėl Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato nuostatų patvirtinimo“, šiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

**II SKYRIUS
DIREKCIJOS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS**

5. Direkcijos paskirtis – Kultūrinio rezervato apsaugos, tvarkymo ir naudojimo organizavimas, muziejinė veikla.

6. Direkcijos veiklos tikslai:

6.1. saugoti, tvarkyti, prižiūrėti Kernavės archeologinę vietovę (Kultūrinį rezervatą), įrašytą į Pasaulio paveldo objektų sąrašą, užtikrinti šio teritorinio paveldo objektų komplekso ir kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimą;

6.2. vykdyti Kultūrinio rezervato teritorijoje ir jo buferinės apsaugos zonoje esančių archeologinių ir istorinių vertybių mokslinius tyrimus;

6.3. organizuoti muziejinę veiklą – kaupti, apskaityti, saugoti, konservuoti, restauruoti ir eksponuoti muziejinius rinkinius, kurie sudaromi archeologinių tyrimų medžiagos pagrindu;

6.4. propaguoti saugomas nekilnojamąsias ir kilnojamąsias kultūros vertybes, sukurti sąlygas plėtoti pažintinį kultūrinį turizmą.

7. Direkcija, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas:

7.1. organizuoja ir vykdo Kultūrinio rezervato apsaugos, tvarkybos, priežiūros, pritaikymo lankymui ir naudojimo darbus;

7.2. vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, Kultūrinio rezervato buferinės apsaugos zonos individualiu apsaugos reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. IV-360 „Dėl Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato buferinės apsaugos zonos individualaus apsaugos reglamento patvirtinimo“, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų bei teritorijų planavimo dokumentų reikalavimais, visoje Kultūrinio rezervato bei jo buferinės apsaugos zonos teritorijoje pagal kompetenciją nustato specialiąsias sąlygas ir reikalavimus, kurių būtina laikytis rengiant teritorijų planavimo dokumentų, statinių ir įrenginių statybos, susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir kitų objektų projektus, juos tikrina ir (ar) derina, dalyvauja statinių užbaigimo procedūrose, taip pat derina žemėtvarkos ir miškotvarkos projektus;

7.3. Kultūros ministro pavedimu organizuoja Kultūrinio rezervato teritorijų planavimo dokumentų, individualių apsaugos reglamentų bei kitų veiklą Kultūrinio rezervato ir jo buferinės apsaugos zonoje reglamentuojančių dokumentų, kurių organizatoriumi Direkcija gali būti pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, rengimą ar jų keitimą;

7.4. pagal kompetenciją kontroliuoja fizinių bei juridinių asmenų ūkinę ir kitą veiklą visoje Kultūrinio rezervato ir jo buferinės apsaugos zonos teritorijose;

7.5. vykdo Kultūrinio rezervato stebėseną Kultūros paveldo vietovių stebėsenos taisyklių, patvirtintų kultūros ministro 2012 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. IV-94 „Dėl Kultūros paveldo vietovių stebėsenos taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

7.6. teikia kultūros ministrui tvirtinti Direkcijos veiklos planus ir tikslines programas, jų įgyvendinimo metines ataskaitas;

7.7. vykdo muziejinę veiklą – kaupia, apskaito, saugo, konservuoja, restauruoja ir eksponuoja muziejinius rinkinius ir kolekcijas, kurių pagrindą sudaro nuolatinių archeologinių tyrimų medžiaga, rengia ekspozicijas, organizuoja parodas;

7.8. vykdo mokslinę tiriamąją veiklą:

7.8.1. vykdo Kultūrinio rezervato teritorijoje ir buferinės apsaugos zonoje esančių paveldo objektų (vertybių) archeologinius tyrimus;

7.8.2. visapusiškai tiria savo muziejinius rinkinius, formuoja jų struktūrą, darbo rezultatus fiksuoja archeologinių tyrimų ataskaitose, monografijose, straipsniuose, kataloguose ir kartotekose;

7.8.3. atlieka eksperimentinės archeologijos darbus;

7.8.4. propaguoja mokslinio tiriamojo darbo rezultatus;

7.8.5. organizuoja mokslinius seminarus ir konferencijas;

7.8.6. saugo ir naudoja savo darbuotojų mokslinio darbo rezultatus remdamasi Lietuvos Respublikos autorių ir gretutinių teisių įstatymu ir kitais, šią sritį reglamentuojančiais teisės aktais;

7.9. vykdo leidybinę veiklą;

7.10. vykdo švietėjišką veiklą:

7.10.1. propaguoja Kultūriniame rezervate saugomas nekilnojamąsias ir kilnojamąsias kultūros vertybes;

7.10.2. organizuoja temines ekskursijas po muziejinę ekspoziciją, Kultūrinio rezervato teritoriją ir joje vykdomų archeologinių tyrimų vietas;

7.10.3. rengia ir įgyvendina edukacines programas;

7.10.4. organizuoja eksperimentinės archeologijos ir kitus kultūrinius renginius Kernavėje;

7.11. kaupia biblioteką ir archyvą;

7.12. rengia ir teikia tvirtinti kultūros ministrui Kultūrinio rezervato naudojimo ir lankymo taisykles;

7.13. vykdo kitas funkcijas, numatytas Lietuvos Respublikos įstatymuose, Kultūrinio rezervato nuostatuose ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

8. Direkcijos tvarkomi muziejiniai rinkiniai ir kolekcijos yra nedalomi ir skirstomi į pagrindinio ir pagalbinio rinkinių eksponatus. Apskaitoje esantys muziejiniai rinkiniai skirstomi į grupes, kurioms suteikiami šie šifrai: A – archeologijos rinkinys, N – numizmatikos rinkinys, I – istorijos rinkinys, E – etnografijos rinkinys, R – raštijos rinkinys, F – foto rinkinys, AP – archeologijos pagalbinis rinkinys, FP – foto pagalbinis rinkinys, KP – kitas pagalbinis rinkinys; bendras Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcijos muziejinių rinkinių šifras – KMR (Kernavės muziejus rezervatas), archeologinių tyrimų ataskaitų šifras – KMR TA.

III SKYRIUS DIREKCIJOS TEISĖS

9. Direkcija turi teisę:

9.1. teikti mokamas paslaugas, savarankiškai nustatyti mokamų paslaugų kainas, išskyrus tuos atvejus, kai juos nustato steigėjas ar kai kainų ir kitų normatyvų dydžių nustatymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai;

9.2. sudaryti sutartis, prisiimti įsipareigojimus;

9.3. atsiskaityti už pateiktas prekes ir atliktus darbus bei paslaugas bet kuria sutarta forma, neprieštaraujančia Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams;

9.4. sudaryti ekspertų komisijas veiklos klausimams nagrinėti;

9.5. rengti pasitarimus, konferencijas, seminarus aktualiais Kultūrinio rezervato kultūros ir gamtos vertybių, archeologinių vertybių ir istorinio kraštovaizdžio apsaugos ir naudojimo klausimais;

9.6. priimti ir deponuoti muziejines vertybes;

9.7. gauti paramą Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;

9.8. platinti Kultūrinio rezervato muziejinių ekspozicijų lankymo bilietus ir organizuoti mokamus renginius.

10. Direkcijos valstybiniai saugomų teritorijų pareigūnai turi teisę surašyti administracinių nusižengimų protokolus, o nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir skirti administracines nuobaudas už Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse (toliau – ANK) numatytus administracinius nusižengimus gali pagal ANK 615 straipsnio 3 dalį, išskyrus atvejus, numatytus šio kodekso 614 straipsnio 1 ir 3 dalyse.

11. Direkcija turi kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas teises.

IV SKYRIUS DIREKCIJOS TURTAS IR LĖŠOS

12. Direkcijos turtas – Direkcijai Vyriausybės nustatyta tvarka perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas: pastatai, patalpos, kitos pagrindinės priemonės, žemė, miškai, finansiniai ištekliai, muziejinėje apskaitoje esančios muziejinės vertybės ir kitas su Direkcijos veikla susijęs turtas, kurį ji valdo, naudoja ir disponuoja juo turto patikėjimo teise.

13. Direkcija finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Direkcijos pajamas taip pat sudaro:

13.1. kitų valstybės biudžeto asignavimų lėšos, skirtos tikslinėms programoms vykdyti;

13.2. pajamos gautos už mokamas paslaugas;

13.3. pajamos gautos už patalpų, transporto nuomą;

13.4. lėšos ir turtas, gautas kaip parama;

13.5. kitos pajamos, kurių nedraudžia turėti Lietuvos Respublikos įstatymai.

14. Direkcijos išlaidas sudaro:

- 14.1. lėšos, skirtos valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui ir valstybinio privalomojo draudimo įmokoms;
- 14.2. pastatų, inžinerinių statinių ir įrengimų išlaikymo, Kultūrinio rezervato teritorijos priežiūros, tvarkymo, išlaikymo ir kitos išlaidos;
- 14.3. išlaidos, susijusios su Direkcijos veikla;
- 14.4. kitos išlaidos.

V SKYRIUS DIREKCIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

15. Direkcijos veikla organizuojama vadovaujantis kultūros ministro patvirtintu metiniu veiklos planu.

16. Direkcijai vadovauja direktorius, kurį įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš pareigų kultūros ministras.

17. Direktorius:

17.1. vadovauja Direkcijai ir atsako už jos bei Kultūrinio rezervato tikslų įgyvendinimą ir veiklą;

17.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir Direkcijos nuostatų;

17.3. garantuoja, kad pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiami įstatymo rinkiniai ir statistinės ataskaitos būtų teisingos;

17.4. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą Direkcijos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

17.5. tvirtina Direkcijos struktūrą, administracijos padalinių nuostatus;

17.6. tvirtina Direkcijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigybių sąrašus, neviršijant nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, pareigybių aprašymus;

17.7. tvirtina Direkcijos veiklos pajamų ir išlaidų sąmatas, ūkinės ir finansinės veiklos statistines ataskaitas;

17.8. įstatymų nustatyta tvarka priima ir atleidžia iš darbo Direkcijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, skatina juos ir skiria jiems tarnybines ar drausmines nuobaudas;

17.9. išduoda įgaliojimus, Direkcijos vardu sudaro sutartis;

17.10. tvirtina Direkcijos darbo tvarkos taisykles;

17.11. leidžia įsakymus ir įsakymais patvirtintus kitus Direkcijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, kontroliuoja jų vykdymą;

17.12. sudaro nuolatines ir laikinas komisijas Direkcijos veiklos problemoms spręsti;

17.13. užtikrina, kad Direkcijos finansiniai įsipareigojimai neviršytų jos finansinių galimybių;

17.14. vykdo kitas įstatymų ir kitų teisės aktų Direkcijai nustatytas funkcijas bei kultūros ministro pavedimus.

18. Kultūriniame rezervate sudaroma taryba – patariamoji direktoriaus institucija. Taryba sudaroma iš devynių asmenų ketveriems metams. Tarybos sudėtį ir darbo reglamentą Direkcijos direktoriaus teikimu tvirtina kultūros ministras.

19. Tarybai vadovauja pirmininkas, išrinktas iš tarybos narių balsų dauguma. Tarybą gali sudaryti Direkcijos, Kultūros ministerijos, Širvintų rajono savivaldybės, Kernavės bendruomenės, Valstybinės paveldosaugos komisijos, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, kiti archeologijos, muziejininkystės, paveldosaugos specialistai.

20. Taryba, išanalizavusi ir įvertinusi Kultūriniame rezervate vykstančius procesus, nagrinėja klausimus ir teikia pasiūlymus direktoriui dėl:

20.1. Kultūrinio rezervato apsaugos ir tvarkymo tikslinių programų;

20.2. Kultūrinio rezervato mokslinių tyrimų programų;

- 20.3. ūkinės ir kitos veiklos Kultūrinio rezervato teritorijoje ir jo buferinės apsaugos zonoje reglamentavimo;
- 20.4. Kultūrinio rezervato infrastruktūros plėtros;
- 20.5. Kultūrinio rezervato lankymo ir naudojimo taisyklių;
- 20.6. Kultūrinio rezervato teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir jų sprendinių realizavimo;
- 20.7. lėšų, reikalingų Kultūrinio rezervato veiklai organizuoti bei Kultūrinio rezervato uždaviniams įgyvendinti;
- 20.8. Kultūrinio rezervato įrašymo į tarptautinius saugomų teritorijų sąrašus bei dalyvavimo tarptautiniuose projektuose.

VI SKYRIUS DIREKCIJOS VIDAUS ADMINISTRAVIMO KONTROLĖ

21. Direkcijos finansų kontrolę atlieka direktoriaus paskirti Direkcijos valstybės tarnautojai arba darbuotojai.
22. Direkcijos metinių veiklos planų įgyvendinimo kontrolę vykdo Direkcijos direktorius.
23. Direkcija teikia Kultūros ministerijai ir kitoms teisės aktų numatytoms institucijoms veiklos, finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas.
24. Direkcijos vidaus auditą atlieka Kultūros ministerijos Vidaus audito skyrius.
25. Direkcijos valstybinį (finansinį (teisėtumo) ir veiklos) auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Direkcija reorganizuojama, pertvarkoma ar likviduojama įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
27. Direkcijos vieši pranešimai skelbiami Direkcijos interneto tinklalapyje.
28. Direkcijos nuostatai keičiami Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-57](#), 2012-01-25, Žin., 2012, Nr. 14-626 (2012-01-31), i. k. 1122080ISAK000IV-57
Nr. [IV-44](#), 2017-01-12, paskelbta TAR 2017-01-12, i. k. 2017-00807

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-57](#), 2012-01-25, Žin., 2012, Nr. 14-626 (2012-01-31), i. k. 1122080ISAK000IV-57
Dėl kultūros ministro 2002 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 461 "Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1745 "Dėl Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato nuostatų patvirtinimo" įgyvendinimo" pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-44](#), 2017-01-12, paskelbta TAR 2017-01-12, i. k. 2017-00807
Dėl kultūros ministro 2002 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 461 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1745 „Dėl Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato nuostatų patvirtinimo“ įgyvendinimo“ pakeitimo